

**FAKULTETU VETERINARSKE MEDICINE UNIVERZITETA U BEOGRADU
KOORDINATORU TEMPUS PROJEKTA JPCR-544270 (EDUVET)**

U okviru projekta TEMPUS JPCR-544270 (EDUVET) a kao **korodinator radne grupe za razvoj specijalističkih kurseva na Fakultetu veterinarske medicine Univerziteta u Beogradu (WP 2)** u periodu od 11.-17. maja 2014. godine posetila sam Veterinarski fakultet u Ljubljani (Slovenija) o čemu podnosim sledeći

IZVEŠTAJ

Specijalističke studije na Veterinarskom fakultetu u Ljubljani su u poslednjih nekoliko godina značajno modifikovane u smislu da se broj specijalističkih kurseva smanjio. Učešće Veterinarske komore Slovenije kao suorganizatora u odvijanju kurseva je u početku bilo značajnije a sada se zasniva na tome da se na pojedinim specijalističkim kursevima prisustvo na skupovima koji su akreditovani od strane Veterinarske komore smatra delom nastave ukoliko upisnici specijalističkih kurseva uspešno polože test. Test sa pitanjima dostavljaju specijalizantima učesnici skupa a odgovore na pitanja dostavljaju odgovornim nastavnicima na specijalističkom kursu. Na završnom ispitu ispred odgovornog nastavnika specijalizant daje odgovore na ta pitanja. Završni ispit se odvija pred višečlanom komisijom (najčešće onoliko članova Komisije koliko ima modula mada to nije slučaj kod svih specijalizacija) i ocena je položio ili nije položio.

Specijalističke studije na Vetreinarskom fakultetu Univerziteta u Ljubljani obuhvataju 5 specijalističkih kurseva: Bujatrika; Bolesti i zdravstvena zaštita ptica, malih sisara i gmizavaca; Veterinarska medicina malih životinja; Zdravstvena zaštita i uzgoj živine; Veterinarsko javno zdravlje i bezbedna hrana.

Uslov za upis na sve vidove specijalističkih kurseva je završen Veterinarski fakultet Univerziteta u Ljubljani, tri godine radnog iskustva u području za koje se traži upis na specijalizaciju i važeća licenca Veterinarske komora Slovenije. Kriterijumi za pravljenje rang liste su radno iskustvo, preporuka poslodavca i biografija pri čemu je udeo svakih od ovih faktora različit kada su u pitanju različiti kursevi. Međutim, najveći značaj u bodovanju kandidata pri upisu daje se random iskustvu, zatim preporuci radne organizacije a zatim

biografiji. Konkurs raspisuje Veterinarski fakultet Univerziteta u Ljubljani za određen broj studenta koji je različit za različite specijalističke kurseve.

Bujatrika

O specijalističkom kursu iz bujatrike sam razgovarala sa dr Ožbalt Podpečanom, rukovodiocem modula Zdravlje stada i nadzor proizvodnje na ovom specijalističkom kursu. Broj mesta koje se raspisuje svake godine je za 15 studenata. Kurs traje 2 godine a obuhvata 37 ECST (European Credit Transfer System). Program ima šest modula koji su međusobno horizontalno povezani. Šest modula je obaveznih a dva su izborna. Moduli su: metaboličke bolesti i sistemska oboljenja (7 ECST), Zarazne bolesti i mastitis (7 ECST), Zdravlje stada i nadzor proizvodnje (5 ECTS), Reprodukcijska i porodiljska (6 ECST), Hirurgija i ortopedija (5 ECST), Istraživačka metodologija iz područja veterinarstva (4 ECST), Informatika u području veterinarstva (4 ECST). Poslednja dva modula su izborna. Praktični deo svakog modula preovlađuje nad teoretskim (77,45% modula obuhvata praktičnu nastavu). Teoretski deo podrazumeva učešće na predavanjima koje akredituje Veterinarska komora Slovenije pri čemu se od predavača traže pitanja na koje specijalizanti odgovaraju. Odgovore brane na završnom ispitu iz modula. Završni ispit podrazumeva i opis slučajeva koje prilažu u pisanoj formi a na ispitu brane.

Suština specijalističke nastave na Bujatrici, što je njena specifičnost u odnosu na ostale kurseve, je u tome da specijalizant prikazuje svoje veštine stečene kroz prethodno radno iskustvo i dokazuje nastavnicima da poseduje veštinu. Ukoliko to dokaže smatra se da je uspešno savladao praktični deo. Ukoliko neke od veština nije imao prilike da sam savlada tokom bavljenja sopstvenom praksom, veština mu se pokazuje, on je odrađuje tokom kursa i na kraju kursa treba da pokaže da vlada njome. Završni ispit nosi 3 ECTS.

Bolesti i zdravstvena zaštita ptica, malih sisara i gmizavaca

Kurs traje 2 godine a obuhvata 43 ECST (European Credit Transfer System). Broj mesta koje se raspisuje svake godine je za 15 studenata. Program ima šest modula koji su međusobno horizontalno povezani. Šest modula je obaveznih a dva su izborna. Moduli su: zdravstvena zaštita ptica (12 ECST), zdravstvena zaštita malih sisara (7 ECST), zdravstvena zaštita gmizavaca (12 ECTS), Reprodukcijska i porodiljska (12 ECST), Istraživačka metodologija iz područja veterinarstva (4 ECST), Informatika u području veterinarstva (4 ECST). Poslednja dva modula su izborna. Praktični deo svakog modula preovlađuje nad

teoretskim (92,25% modula obuhvata praktičnu nastavu). Završni ispit se izvodi pred dvočlanom komisijom i podrazumeva odgovore na postavljena pitanja.

Veterinarska medicina malih životinja

Broj mesta koje se raspisuje svake godine za ovaj specijalistički kurs je za 5 studenata. Kurs traje 2 godine a obuhvata 60 ECST (European Credit Transfer System). Program ima jedanaest modula koji su međusobno horizontalno povezani. Osam modula je obaveznih a tri su izborna. Moduli su: klinička dijagnostika bolesti živine (10 ECST), fiziologija, patologija, higijena i ishrana živine (5 ECST), laboratorijska dijagnostika bolesti živine (5 ECTS), Odgoj živine (7 ECST), Zakonska regulative u odgoju ptica i živine (3 ECST), Istraživačka metodologija iz područja veterinarstva (4 ECST), Informatika u području veterinarstva (4 ECST). Poslednja dva modula su izborna. Praktični deo svakog modula preovlađuje nad teoretskim (88,45% modula obuhvata praktičnu nastavu).

Završni ispit se izvodi pred petočlanom komisijom i nosi 3 ECTS.

Zdravstvena zaštita i uzgoj živine

Broj mesta koje se raspisuje svake godine je za 5 studenata. Kurs traje 2 godine a obuhvata 37 ECST (European Credit Transfer System). Program ima šest modula koji su međusobno horizontalno povezani. Šest modula je obaveznih a dva su izborna. Moduli su: klinička dijagnostika bolesti živine (10 ECST); Fiziologija, patologija, higijena i ishrana živine (5 ECST); Laboratorijska dijagnostika bolesti živine (5 ECTS); Odgoj živine (7 ECST); Zakonska regulative u odgoju ptica i živine (3 ECST); Istraživačka metodologija iz područja veterinarstva (4 ECST); Informatika u području veterinarstva (4 ECST). Poslednja dva modula su izborna. Praktični deo svakog modula preovlađuje nad teoretskim (88,45% modula obuhvata praktičnu nastavu).

Završni ispit se izvodi pred jednim profesorom i završni ispit nosi 3 ECTS.

Veterinarsko javno zdravstvo i bezbedna hrana

Broj mesta koje se raspisuje svake godine je za 5 studenata. Kurs traje 2 godine a obuhvata 34 ECST (European Credit Transfer System). Program ima sedam modula koji su međusobno horizontalno povezani. Pet modula je obaveznih a dva su izborna. Moduli su: Zdravstvena bezbednost namirnica životinjskog porekla (10 ECST); Higijena i kontrola mesa i proizvoda od mesa (7 ECST); Higijena i kontrola mleka i proizvoda od mleka (7 ECST); Higijena i kontrola riba, školjki, žaba, jaja, mleka i meda (3 ECST); Istraživačka metodologija iz područja

veterinarstva (4 ECST); Informatika u području veterinarstva (4 ECST). Poslednja dva modula su izborna. Praktični deo svakog modula preovlađuje nad teoretskim (81,40% modula obuhvata praktičnu nastavu). Završni ispit se izvodi pred jednim profesorom i završni ispit nosi 3 ECTS.

Zaključak

Na osnovu razgovora sa profesorima učesnicima specijalističkih kurseva, specijalizantima, kao i na osnovu posete klinikama koje izvode ovaj vid postdiplomskog obrazovanja jasno je da je poseban akcenat u okviru ovog studijskog programa dat na savladavanju praktičnih veština s obzirom da učešće praktičke nastave u kursevima iznosi od 77,45 do 92,25 % u odnosu na celokupan fond časova. S obzirom da je uslov za upis na specijalističke kurseve tri godine iskustva u području za koje se konkuriše na specijalizaciji, uzeta je u obzir mogućnost da student poseduju već unapred stečene veštine koje su predviđene kao obuka na specijalističkom kursu. U tom slučaju studentu se omogućava da dokaže veštine nastavnicima određenog modula u okviru specijalističkog kursa čime on dobija pozitivnu ocenu a praktični rad se zamenjuje drugim veštinama predviđenim u okviru modula za koje specijalizant smatra da su mu potrebne. Prema poslednjem kurikulumu, Konkurs raspisuje Veterinarski fakultet Univerziteta u Ljubljani a diplomu potpisuje Rektor Univerziteta i Dekan Fakulteta. Učešće ostalih veterinarskih subjekata u izvođenju kurseva je time značajno smanjen u odnosu na prethodne godine a odnosi se na delove izvođenja nastave unutar određenog kursa.

Datum: 3.06.2014

dr Danijela Kirovski, vanredni profesor